

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

СЕРІЯ “БІБЛІОТЕКА ВЧИТЕЛЯ”

С.М. Йосепчук

УРОКИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

1 клас

Посібник для вчителя

Тернопіль
Навчальна книга — Богдан

УДК 373.3:78](072)
ББК 74.268.53
Й75

Рецензенти:
вчитель музичного мистецтва ЗОШ №3 м. Тернополя
Поляк С.І.
старший вчитель ЗОШ №19 м. Тернополя
Лазорко Є.М.

Серію “Бібліотека вчителя” засновано 2007 р.

Йосепчук С.М.
Й75 Уроки музичного мистецтва. 1 клас. Посібник для вчителя / С.М. Йосепчук. —
Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2013. — 64 с. —
(Серія “Бібліотека вчителя”).

ISBN 978-966-10-1765-7 (серії)
ISBN 978-966-10-3358-9

У посібнику подано конспекти уроків з музичного мистецтва для 1 класу, зміст яких
відповідає навчальній програмі МОНмолодьспорту України, Державному стандартів по-
чаткової загальної освіти та підручнику «Музичне мистецтво. 1 клас» (автор Лобова О.В.).
Для вчителів початкових класів та студентів педагогічних навчальних закладів.

УДК 373.3:78](072)
ББК 74.268.53

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Навчальне видання
ЙОСЕПЧУК Світлана Михайлівна
УРОКИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
Посібник для вчителя
1 клас

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Донара Пендзей*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Тетяни Золоєдової, Ірини Демків*

Підписано до друку 05.05.2013. Формат 60x84/8. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 7,44. Умовн. фарбо-відб. 7,44.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com *www.bohdan-books.com*

ISBN 9789661033589

9 | 789661 | 033589

© Навчальна книга — Богдан, 2013

ОРІЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
Перший семестр			
МУЗИКА — МИСТЕЦТВО ЗВУКІВ			
1.	Здрастуй, Музико!	5	
2.	Урок музичного мистецтва.	7	
3.	Вчимося слухати музику.	9	
4.	Щоби правильно співати...	11	
5.	Хто створює музику.	13	
6.	Музиканти-чаклуни.	15	
7.	Музична стежинка.	17	
8.	(РЕЗЕРВНИЙ)	18	
9.	Осіння мозаїка.	19	
10.	На музику перетворюю...	21	
11.	Голосно — тихо.	23	
12.	Довгі та короткі звуки.	25	
13.	Високо — низько.	27	
14.	Музична хатка.	29	
15.	Забарвлення звуків.	31	
16.	(РЕЗЕРВНИЙ)	32	
Другий семестр			
МУЗИКА НАВКОЛО НАС			
17.	Музика і ти.	33	
18.	Давні друзі наші — пісні, танці, марші.	35	
19.	Раз, два — кроком руш!	37	
20.	Танцювальна музика, хоровод.	39	
21.	Царина музики та руху.	41	
22.	Залетіли в клас пісні...	43	
23.	Співуча, чудова пісенна розмова.	45	
24.	Царина музики та слова.	47	
25.	Весняні мелодії.	49	
26.	(РЕЗЕРВНИЙ УРОК)	50	
27.	Музика нашого краю.	51	
28.	Дивовижні інструменти.	53	
29.	Про барабани і труби.	55	
30.	Про скрипку та її сім'ю.	57	
31.	Рояль і його друзі.	59	
32.	Інструменти збираються разом.	61	
33.	Музика завжди навколо.	63	
34.	(ПІДСУМКОВИЙ)	64	
35.	(РЕЗЕРВНИЙ)	64	

Перший семестр
МУЗИКА — МИСТЕЦТВО ЗВУКІВ

Дата _____

Клас _____

Додатковий
матеріал до уроку

УРОК 1

Тема: Здрастуй, Музико!

Мета: мотиваційно й емоційно ввести дітей до навчального курсу; підготувати учнів до усвідомлення сутності музики; ознайомити з правилами роботи в зошиті та підручнику; виховувати любов до музики.

Обладнання: пісні про школу, малюнки музичних інструментів.

Хід уроку

I. Організаційна частина.

Діти входять до класу під звучання пісні на шкільну тематику.

Музико! Завжди будь з нами,
щоб дзвенів наш дім піснями,
щоб у пісні вчилися діти
мову звуків розуміти.
Щоб лунало на весь світ:
— Здрастуй, Музико!
— Привіт!

II. Оголошення теми уроку.

1. Вступна бесіда.

Сьогодні, друзі, перший раз
ви увійшли в музичний клас.
Ми підемо — в руці рука —
у світ, що зветься *музика*.

- Куди запрошує цей вірш?
- Де звучить музика у повсякденному житті?
- Хто любить співати, танцювати?
- Де ти стикаєшся з музикою? Яку музику любиш?

2. Робота з підручником (с. 5).

- Розгляньте малюнки. Подумайте, що можна назвати музикою.
- Що роблять діти? (*Співають, грають на муз. інструментах, танцюють.*)

Отже, *музикою* називають спів та гру на музичних інструментах. Музика «розмовляє» мовою звуків.

3. Слухання музики (пісні про школу на вибір).

- Яка пісня звучала? (*Весела, сумна, легка, жвава, мелодійна, наспівна.*)
- Пісня складається із частинок — куплетів. Вірші до пісні створює поет,

а музику — композитор.

4. Фізкультхвилинка (ритмічні рухи під музику).

5. Робота в зошиті (с. 4-5).

- Поставте позначки біля малюнків, де «живе» музика.

Гра «Так чи не так» (діти аплодують, коли у фразі «живе» музика).

Дівчинка співає. Хлопчик бігає. Андрійко грає на сопілці. Бабуся читає казку. Мама співає колискову пісню. Даринка грає на скрипці. Дмитрик спить. Назар грає у футбол. Школярі співають новорічну пісню.

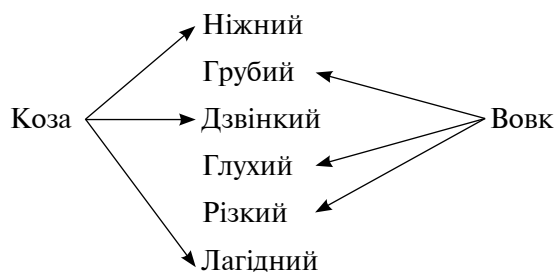
6. Виконання дитячої пісні на вибір.

— Сядьте зручно, рівно. Співайте негучно, прислухаючись до супроводу, звучання власного голосу та голосів інших дітей.

(*Діти можуть виконувати пісню в парах, усім класом, самотійно, робити ритмічні рухи під музику.*)

III. Підсумок уроку.

- Що ми будемо робити на уроках музики?
- Чи може музика підняти людині настрій?
- Який настрій вона подарувала вам сьогодні?

VI. Закріплення вивченого.

1. Зошит (с. 30).

Назвіть зображені предмети. Складіть слово з перших букв і запишіть його.

ТЕМБР

2. Гра «Відгадай, чий голосок».

Варіант 1. Один учень стає до класу спиною, а кілька дітей по чергові виконують рядочок пісні. Необхідно впізнати голоси однокласників.

Варіант 2. Один учень за ширмою грає на різних іграшкових музичних інструментах, а інші розпізнають, що саме звучить.

VII. Розучування української народної пісні «Щедрик».

— Коли настають зимові свята, мама-Коза зі своїми дітками любить виконувати пісню «Щедрик».

1. Слухання твору «Щедрик» (в обробці М. Леонтовича).

— Хто виконує пісню?

— Які голоси звучать: дитячі, жіночі, чоловічі?

— Як їх розрізнити?

— Колядки та щедрівки — старовинні пісні зимових свят із побажаннями здоров'я, багатства.

Щедрівки виконують на Новий рік, а колядки — на Різдво.

2. Розучування пісні за допомогою сніжинок (підручник, с. 63).

— Яку звістку принесла ластівка?

— З якими словами вона зверталась до господаря?

— Який характер у пісні?

— З яким настроєм її слід співати?

3. Виконання пісні з оплесками, рухами або супроводом на дитячих інструментах.

VIII. Підсумок уроку.

— Для чого людині потрібна музика?

— Які почуття вона може передати?

Шкода, що вже закінчився урок, дякуємо всім.

Ми зустрінемося знов днів так через сім.

УРОК 16 (РЕЗЕРВНИЙ)

Урок доцільно присвятити узагальненню навчального матеріалу за тематичним блоком «Музичні звуки» та концертному виконанню пісень.

У комплексі контрольних запитань і завдань «Поясни Незнайкові» (підручник, с. 64) узагальнюються знання учнів про властивості музичних звуків.

Орієнтований зміст концерту окреслено у рубриці «Музичні вгадайки від білого зайчика» (підручник, с. 65).

Другий семестр
МУЗИКА НАВКОЛО НАС

Дата _____

Клас _____

Додатковий
матеріал до уроку

УРОК 17

Тема: Музика і ти.

Мета: узагальнити уявлення першокласників щодо місця та значення музики в житті людини, розвивати вміння висловлювати свою думку та почуття, виховувати любов до мистецтва, потребу в спілкуванні з ним.

Обладнання: малюнки феї Музики, ведмедиці, ведмедика, котика, музичний матеріал: латиська народна пісня «Ой-я, жу-жу», Л. Ревуцький «Колискова».

Хід уроку

I. Організаційна частина. Музичне вітання.

Добрий день, добрий час.

Дзвоник знову кличе нас.

II. Актуалізація опорних знань.

— Сьогодні до нас на урок завітала незвичайна фея. Послухайте вірш і скажіть, хто це.

Є на світі дивна фея,
і ви всі знайомі з нею,
та до того ж вже давно:
чули ви її в кіно,
з нею пісеньку співали,
і на святі танцювали,
і були, напевно, раді
крокувати на параді,
а коли були маленькі,
вам наспівували неньки...
Отже, опишіть словами:
що за фея поруч з вами?

— Що таке музика? Чому її названо дивною феєю?

— Де стикаються з музикою діти? Для чого вона потрібна людям?

III. Оголошення теми уроку.

— Музика супроводжує людину протягом усього життя, передає її настрої і почуття, підтримує, підбадьорює, втішає.

1. Робота в зошиті (с. 33).

— Розкажіть за малюнками, де ви чуєте музику.

— Якою вона буває?

— З чого складається музика? (Із музичних звуків.)

— Які бувають звуки? Поєднайте слова-відповіді у пари за зразком (зошит, с. 32).

Музичні	_____	Низькі
Високі	_____	Шумові
Гучні	_____	Короткі
Довгі	_____	Тихі

2. Розспівування.

— Коли наша фея лягає спати, вона любить наспівувати таку пісеньку:

Котику сіренький,
котику біленький,
котку волохатий,
не ходи по хаті...

— Чи знайома вона вам?

УРОК 33

Дата _____

Клас _____

Тема: Музика завжди навколо.

Мета: узагальнити уявлення школярів щодо видового, жанрового емоційно-змістового розмаїття музичного мистецтва та ролі музики у житті людини, розвивати музичний слух, збагачувати пісенний репертуар, виховувати любов до прекрасного.

Обладнання: ілюстрації на тему «Музика навколо нас», дитячі музичні інструменти, музичний матеріал: Л. ван Бетховен «Весело. Сумно», П. Чайковський «Вальс квітів», М. Ведмедеря «Віночок».

Додатковий матеріал до уроку

Хід уроку

I. Організаційний момент. Музичне вітання.

Ми цілий тиждень не співали,
від музики відпочивали.
Знов музика прийшла до нас,
і знов радіє перший клас.

II. Актуалізація опорних знань.

1. Бесіда про роль музики у житті людини.

- Дітки, пригадайте: що таке музика?
- Хто її складає та виконує?
- Де стикаєтеся ви з музикою?
- Яку роль відіграє музика у житті людини?

2. Гра «Ходить Музика по світу» (зошит, с. 62).

- Підкресліть, де ви зустрічаєтеся з музикою.

Ходить Музика по світу!
Де її знайти, зустріти?
На лужку у хороводі,
в туристичному поході,
на військовому параді
і на будь-якому святі.
У містах, містечках, селах,
у палацах і оселях...
А зберуться друзі в коло —
Музика завжди навколо!

- Чому музика супроводжує людину протягом усього життя?

III. Оголошення теми уроку.

Музика завжди поруч з людиною. Музичне мистецтво допомагає людям у праці та відпочинку, передає їхні думки та почуття, розповідає про навколишній світ.

1. Розспівування.

Музика — це дзвінкий струмок.
Вона завжди із нами крок у крок.

2. Робота у зошиті (с. 62, 63).

- Пригадайте за малюнками пісні та проспівуйте їх.
- Покажіть стрілками, яка музика кожного твору.
- Поміркуйте, яка музика живе навколо вас. Розфарбуйте обрані таблички з відповідями.

Народна та
композиторська

Вокальна
й інструментальна

Пісенна,
танцювальна,
маршова

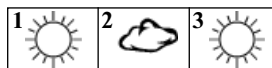
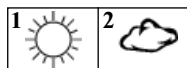
IV. Слухання музики (Людвіг ван Бетховен «Весело. Сумно»).

Музика є вірним супутником людини, вона передає її настрої і почуття, підтримує, підбадьорює, втішає.

- Послухайте п'єсу німецького композитора Л. ван Бетховена «Весело. Сумно».
- Які настрої передає музика п'єси?
- Як змінюється її характер?

- Якими словами її можна описати?
- Яка схема відповідає побудові твору?

V. Фізкультхвилинка.

VI. Робота з підручником (с. 131).

- Пригадайте за малюнками музичні твори різного характеру.
- Опишіть їхню музику за допомогою слів-підказок.
- Як можна розпізнати пісню, танець, марш?
- Яка роль музичних інструментів у створенні різноманітних характерів і настроїв музики?
- Чи може музика передавати казкові образи, зображати картини природи? Назвіть ці твори.

VII. Розучування пісні «Віночок» (муз. М. Ведмедері, сл. В. Верховеня).

- Про кого розповідається у пісні?
- Які стрічечки дівчинка вплела у віночок?
- У кого вона їх позичала?
- Проспівайте пісню за малюнками-підказками у підручнику (с. 132).
- З яким настроєм слід виконувати пісню?
- Чого вона вчить?

(Діти виконують пісню, супроводжуючи її пластичною імпровізацією або грою на дитячих інструментах).

VIII. Узагальнення знань учнів.

- Танцювати можуть не лише діти, а й сама природа?
- А чи можуть танцювати квіти? Яким ви уявляєте їхній танок?

Послухайте «Вальс квітів» П. Чайковського у виконанні симфонічного оркестру.

- Чи сподобалась вам музика?
- Яке враження вона справила на вас?
- Чи допомогла музика уявити, як танцюють квіти?
- Відтворіть їхні рухи.

Отже, музика є частинкою нашого життя. Вона може веселитися і танцювати, як сонячний промінчик, може сумувати, як осінній дощик, а може бути лагідною і ніжною, як мамина колискова. Треба лише увійти у дивовижний світ звуків, образів і почуттів, у світ добра й краси, відображений музикою.

IX. Підсумок уроку.

Музико! Завжди будь з нами,
щоб дзвенів наш дім піснями...
Щоб лунало на весь світ:
— Здрастуй, Музико!
— Привіт!

УРОК 34 (ПІДСУМКОВИЙ)

Урок призначений для узагальнення та поглиблення знань і навичок музично-творчої діяльності, здобутих протягом навчального року.

У підручнику (с. 135) є комплекс контрольних завдань «Поясни Незнайкові...».

Орієнтовний перелік пісень для виконання розміщений у підручнику (с. 136) під рубрикою «Музичні вгадайки від сірого зайчика».

УРОК 35 (РЕЗЕРВНИЙ)

Вчитель може будувати урок у формі концерту. Програма його складається з пісенних, танцювальних, маршових творів.

У процесі слухання та виконання музики вчитель використовує елементи інсценування, спів «ланцюжком», різні музично-дидактичні ігри.